…in Prof. Ramshorn

MEMORIAM

IOANNIS AVGVSTI ERNESTII

D. XV. SEPT. HOR. IX.

SOLEMNI ORATIONE

IN AVDITORIO ICTORVM

ILLVSTRIS IVRISCONSVLTORVM ORDINIS

CONCESSV

CELEBRANDAM INDICIT

GODOFREDVS HERMANNVS

ORD. PHILOS. H. T. DECANVS.

Hermesianactis elegi.

28

Quod Athenaeus lib. XIII. p. 597. conservavit Hermesianactis elegorum insigne fragmentum, eius pulcritudinem tantopere admirati sunt homines eruditi, ut certatim menda, quibus illud plurimis contaminatum est, tollere, pristinumque ei reddere nitorem studerent. Sed tamen ad hunc usque diem, ut ingenue confiteamur, nihil videtur effectum esse, nisi ut, persanatis non multis locis, plerique tentati sint potius, quam correcti, nonnulli etiam magis depravati. Id cogitanti mihi quo pacto evenisset, duae maxime visae sunt res esse, quae viros doctos, sicut in aliis multis veterum scriptis, ita etiam in illis Hermesianactis versibus ab recta via abduxissent. Earum una in eo est posita, quod nonnulli ad unum aliquod verbum dictumve animum attendentes totius orationis vim sententiarumque omnium complexum negligunt; altera autem cernitur in eo, quod dicendi genera distinguere non adsueti, earum vocum formularumque usum et potestatem non respiciunt, quae quod pervulgatae sunt, nihil vitii continere putantur, et tamen, quia loco non suo sunt scriptae, nec debent nec possunt ferri. Sed etsi utrumque genus ita est comparatum, ut vitari possit, si quis caute satis circumspecteque procedat, tamen vel sic in Hermesianactis quidem elegis nonnulla relinquentur, quae, nisi codicum meliorum ope, sanari nequeant, iis praesertim in locis, in quibus vel res hodie ignotae respiciuntur, vel hominum locorumve nomina inveniuntur mendosa. Quin in caeteris etiam non pauca sunt, in quibus non ultra opinionem et veri similem coniecturam progredi liceat. Quare si ego quoque quantum quidem possim ad huius constitui carminis emendationem conferre, sic velim existimari, viam me potius corrigendi aliquam in plerisque locis voluisse ostendere, quam certa putare corruptorum

remedia reperisse, gavisurumque potius esse, si meliora quis afferat, quam ipse quae invenerim defensurum. *Μόνη γὰρ ἔμοιγε δοκεῖ ἴασις ἁμαρτίας, ὁμολογεῖν τε ἁμαρτόντα καὶ δῆλον εἶναι ἐπ' αὐτῷ μεταγινώσκοντα* *). Nam sua inventa omnibus modis tenere non solum vel ineptae vanitatis, vel inopis superbiae, vel stolidae pervicaciae, vel turpis invidiae, sed omnino dementiae esse arbitror. Sed de Hermesianactis versibus quo commodius dici possit, ipsum placet fragmentum sic, ut in antiquissimis libris scriptum est, supra ponere, iis tantum receptis emendationibus, quae omni sint dubitatione vacuae.

Οἵην μὲν φίλος υἱὸς ἀνήγαγεν Οἰάγροιο
Ἀγριόπην, Θρῆσσαν στειλάμενος κιθάρην, Lob. Agl. I. p. 373.
ᾍδόθεν, ἔπλευσεν δὲ κακὸν καὶ ἀπειθέα χῶρον,
ἔνθα Χάρων ἀκοὴν ἕλκεται εἰς ἄκατον
ψυχὰς οἰχομένων· λίμνη δ' ἔπι μακρὸν ἀΰτεῖ
ῥεῦμα διὲκ μεγάλων ῥυομένη δονάκων.
ἀλλ' ἔτλη παρὰ κῦμα μονόζωστος κιθαρίζων
Ὀρφεύς, παντοίους δ' ἐξανέπεισε θεούς·

---

*) Arrian. de exped. Alex. VII. 29.

3. Suspectum habeo *ἀπειθέα χῶρον*. Quantum intersit, utrum *χῶρος* an *Ἀΐδης* dicatur *ἀπειθής*, nemo non videt. Malim *ἀπευθέα*, sive is ignorabilis intelligendus, sive ex quo nulla venit fama.

4. Tam elegans est atque usitatum, quod Lennepius coniecit *κοινήν*, ut non mirer probatum esse ab omnibus. Sed tamen librorum scriptura facit, ut dubitem an exquisitiora amans poeta *ἄκατον* illam potius *ἀόκνην* dixerit.

5. Quod in cod. Ven. est, *λίμνῃ*, non debebat nominativis litem movere. Si quid suspectum in hoc loco, est id *ῥυομένη*, inusitata, sed propria tamen significatione positum, ut non videatur mutandum esse. Si tamen, *συρομένη* praestaret aliis coniecturis.

7. *Μονόζωστος* pro *μονόζωστον*, Ruhnkenio debetur: sed et hic et alii non *παντοίους* tentare debebant, sed *ἐξανέπεισε*, quod verbum non solum propter aoristum pro imperfecto positum, sed magis etiam propter totius loci rationem vitiosum esse, versus 13. docet. Poeta Orpheum dixerat securum inter inferni horrores omnium celebrasse laudes deorum.

Κωκυτόν τ' ἀθέμιστον ἐπ' ὀφρύσι μειδήσαντα
ἠδὲ καὶ αἰνοτάτου βλέμμ' ὑπέμεινε κυνός,
ἐν πυρὶ μὲν φωνὴν τεθοωμένου, ἐν πυρὶ δ' ὄμμα
σκληρὸν τριστοίχοις δεῖμα φέρον κεφαλαῖς.
ἔνθεν ἀοιδιάων μεγάλους ἀνέπεισεν ἄνακτας
Ἀγριόπην μαλακοῦ πνεῦμα λαβεῖν βιότου.
οὐ μὴν οὐδ' υἱὸς Μήνης ἀγέραστον ἔθηκε
Μουσαῖος, Χαρίτων ἤρανος, Ἀντιόπην,
ἥ τε πολὺν μύστῃσιν Ἐλευσῖνος παρὰ πέζαν
εὐασμὸν κρυφίων ἐξεφόρει λογίων,
Ῥάριον ὀργίων ἀνέμω διαποιπνύουσα
Δήμητρα· γνωστὴ δ' ἐστὶ καὶ εἰν Ἀΐδῃ.
φημὶ δε καὶ Βοιωτὸν ἀποπρολιπόντα μέλαθρον
Ἡσίοδον, πάσης ἤρανον ἱστορίης

Id ille, nisi fallor, significaverat verbo ἐξανέλισσε, quo refertur postea ἔνθεν ἀοιδίαων: ab universorum genere deorum exorsus, infernos exoravit reges.

9. Hic locus luculentum praebet illius quam supra notavi duplicis criticorum perversitatis exemplum, quum ad verba tantum attenti ὑπ' ὀφρύσι μειδήσαντα coniecerint, non reputantes, si illuc, ut ipsis videbatur, ὑπέμεινε referendum est, ridentem sustinere non adeo difficile esse; non offenderint autem in ἠδὲ καί, cuius ut paullo minor pravitas, elegantia non maior est, quam illius inscriptioni Crissaeae iterum iterumque frustra obtrusi καί τε. Ἀθέμιστον dici Cocytum quum aegre ferret Ruhnkenius, cur non aegrius etiam tulit ὑπ' ὀφρύσι μειδήσαντα, quod vix lyrico concedendum videtur? Immo *flumine languido Cocytus errans* aliter, opinor, testificatus est se Orphea testudine commotum esse. Itaque sic potius scripsisse poetam existimem: Κωκυτόν τ' ἀνέθιστον ἐπ' ὀφρύσιν οἰδήσαντα εἶδε, καὶ αἰνοτάτου βλέμμ' ὑπέμεινε κυνός.

17. Libri πολυμνήστῃσιν. Hoc bene correxerunt novissimi editores Riglerus et Axtius.

19. Ῥάριον carere spiritu aspero monent scholiastae ad Hom. Iliad. α. 56. Scribendum puto Ῥάριον ὀργειῶνι νόμῳ διαποιπνύουσα Δημήτρα.

21. Veterrimi codd. μέλαθραν, alii μέλαθρον, Schweighaeuserus

Ἀσκραίων ἐςικέσθαι ἑκόνθ' Ἑλικωνίδα κώμην·
ἔνθεν ὅγ' Ἠοίην μνώμενος Ἀσκραΐκὴν
πόλλ' ἔπαθεν, πάσας δὲ λόγων ἀνεγράψατο βίβλους,
ὕμνων ἐκ πρώτης παιδὸς ἀνερχόμενος.
αὐτὸς δ' οὗτος ἀοιδός, ὃν ἐκ Διὸς αἶσα φυλάσσει,
ἥδιστον πάντων δαίμονα μουσοπόλον,
λεπτὴν εἰς Ἰθάκην ἀνετείνετο θεῖος Ὅμηρος
ᾠδῇσιν πινυτῆς εἵνεκα Πηνελόπης·
ἣν δία πολλὰ παθὼν ὀλίγην ἐςενάσσατο νῆσον,
πολλὸν ἀπ' εὐρείης λειπόμενος πατρίδος·
κλαῖεν δ' Ἰκαρίου τε γένος καὶ δῆμον Ἀμύκλου,
καὶ Σπάρτην, ἰδίων ἁπτόμενος παθέων.

μέλαθρα. Mihi quidem, quum *μέλαθρον* vix aliter quam de sede Cumana intelligi possit, parum apte Boeotus dici videtur Hesiodus. Requiri hic *Κυμαῖον ἀποπρολιπόντα μέλαθρον* novissimi editores viderunt.

23. Codices *ἔχων.* Vera videtur Dalecampii emendatio *ἑκόνθ'*, aptior illa, si quis Hesiodi dictorum meminerit, quam quod aliis placuit *ἐρῶνθ'*, inutile propter sequentem versum.

28. Codd. Ven. Pal. *μουσοπόλον.* Edd. vett. *μουσοπόλων.* Vtrumvis ferri posset, modo *δαίμονα* satis recte dictum esse constaret. Nihil eo confert Ammiani *τέχνης ῥητορικῆς δαίμων λευκοφόρος*, de quo Iacobsius ad Anthol. vol. X. p. 137. Ambigique potest etiam de eo, utrum haec verba appositio sint, an constructa cum *φυλάσσει.* Nam si distinguitur post *φυλάσσει*, simpliciter aeternum esse Homerum dicit poeta; si non distinguitur, suavitate eum in omne tempus principem servari. Gravior mihi digniorque prior ratio videtur. Quare sic poetam scripsisse suspicor: *ἥδιστον πάντων δαίμονα μουσοπολῶν ᾠδῇσιν·* haec enim verba coniungenda sunt: *dulcissimum deorum* Amorem *carminibus colens.* Recordabatur, nisi fallor, quod Hesiodus dixit, *ἠδ' Ἔρος, ὃς κάλλιστος ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσιν.* Non habeo aliud exemplum verbi *μουσοπολεῖν*, sed exemplis in hoc genere non opus. Eodem modo, nisi quis forte id hic quoque praeferat, *μουσοποιεῖν* dixit Aristophanes Nub. 334. Versu 29. *δ'* post *λεπτὴν* delevit novissimus editor Athenaei.

33. Libri *ἔκλαιεν δ' Ἰκάρου.* Mira socordia criticorum, quorum nullus hoc emendaverit.

Μίμνερμος δὲ, τὸν ἡδὺν ὃς εὕρετο πολλὸν ἀνατλὰς
ἦχον καὶ μαλακοῦ πνεῦμ᾽ ἀπὸ πενταμέτρου,
καίετο μὲν Ναννοῦς, πολίῳ δ᾽ ἐπὶ πολλάκι λώτῳ
κνημωθεὶς κώμους σίχε συνεξαμύη
ἤχθεε δ᾽ Ἑρμόβιον τὸν ἀεὶ βαρύν, οὐδὲ Φερέκλην
ἐχθρὸν μισήσας τοιάδ᾽ ἔπεμψεν ἔπη.

---

35. Nullo pacto fieri potest, quod Ruhnkenio videbatur, ut *πολλὸν ἀνατλὰς* coniungatur cum *καίετο μὲν Ναννοῦς*. Alia haec mala, quam amoris curas, fuisse crediderim: ac mox graves inimici memorantur Hermobius et Pherecles. Quod Philetae verba apud Stobaeum LXXXI. 4. attulit Ruhnkenius, *ἀλλ᾽ ἐπέων εἰδὼς κόσμον, καὶ πολλὰ μογήσας μύθων παντοίων οἶμον ἐπιστάμενος*, fecit more illius temporis, quo sibi, ut etiamnum nonnulli, in similiter dictorum comparatione viri docti placebant. Nihil iste locus ad Hermesianactem, praesertim quum Philetas, si quid video, *μὴ πολλὰ μογήσας* scripserit.

37. Cod. Ven. *πολλιῷ*, Pal. *πολίῳ*, edd. vett. *πολιῷ*. Tum Venetus *πολλάκι λώτῳ*, vel *λωτῷ*, Pal. *πολλάκι μώτω*, edd. *πολλὰ κιμώτῳ*. In sequente versu autem omnes *κνημωθείς*, et post Venetus et Laurentianus *σίχε συνεξαμύη*, Palatinus cum edd. vett. *σίχε συνδραμίη*. Quum Mimnermus tibicen ipse tibicinam amaverit Nanno, *λωτῷ* recte scriptum videtur. *Πολιῷ*, nisi forte *σκολίῳ* scripsit, exquisitius dictum de senili tibia, ut *πολιῷ γυῖα δεδεὶς κομάτῳ* Phaniae, quod Ruhnkenius attulit, in Anthol. Pal. vol. I. p. 283. ep. 294. Vide quae dixi ad Eurip. Med. 876. Denique in *στεῖχε* Ruhnkenius, in *συνεξανύειν* incidit Ilgenius. Elegans erit et sententia et dictio, si scripserimus: *πολιῷ δ᾽ ἐπὶ πολλάκι λωτῷ κημωθεὶς κώμους στεῖχε συνεξανύειν*. *Κημωθεὶς* est *φορβειᾷ* vinctus: vide schol. Aristoph. ad Eq. 1147. *Συνεξανύειν* autem, quod tibicinam ipse tibia canens sequebatur.

Herm. Orph. A. 1293.

39. Cod. Ven. *ἠδ᾽* habet ante *ἤχθεε*, Laurentianus *ἡ*. Casaubonus, quum *ἠδὲ Φέρεκλον* scribi voluit, *ἤχθεε* videtur ab *ἀχθέω* derivasse. At id aeque inusitatum ut *ἐχθέω*. Ruhnkenius aliique, probantes illud Casauboni *ἠδέ*, ne attenderunt quidem ad insolentem verbi formam. In pentametro Pal. cum edd. *τοιάδ᾽*, Laur. *τοῖανδ᾽*, Ven. *τοίαν* vel *τ᾽ οιαν*. Si, ut par est, non pueriliter in vocabulis sensu carentibus ludere, sed

Λυδῆς δ' Ἀντίμαχος Λυσηΐδος ἐκ μὲν ἔρωτος
πληγείς, Πακτωλοῦ ῥεῦμ' ἐπέβη ποταμοῦ·
Δαρδάνη δὲ θανοῦσαν ὑπὸ ξηρὴν θέτο γαῖαν
καλλιωναιζαον δ' ἦλθεν ἀποπρολιπὼν

---

id quaerere volumus, quod dicere poeta vel potuerit vel debuerit, apertum esse arbitror, hanc in verbis illis sententiam requiri, amore constrictum odium abiecisse Mimnermum inimicorum, cum quibus antea graves iras exercuisset. Similiter Hermesianax in fine fragmenti Aristippum ab solitis disputationibus refugisse dicit. Quare sic scribendum videtur: *δήχθη δ', Ἑρμόβιον τὸν ἀεὶ βαρὺν ἠδὲ Φερέκλην ἐχθρὸν μισήσας οἷ' ἀνέπεμψεν ἔπη.* Poenituit eum, inquit, carminum, qualia effuderat, quum semper sibi gravem Hermobium, inimicumque Phereclem odio persequeretur.

41. Ven. et Laur. *Λυσηίδος.* Pal. et edd. vett. *χρυσηΐδος.* Non improbabilis videtur Ruhnkenii coniectura, insolentius nomen gentile restituendum putantis, *Λύδης Λυδηΐδος*, ob similem Asclepiadae locum, *Λύδη καὶ γένος εἰμὶ καὶ οὔνομα.*

43. Veri simillimum puto esse, quod Lennepius coniecit, *Σαρδιανὴν* legendum esse pro eo quod Ven. et Laur. habent *δαρδάνη*, in edd. vett *δαρδάνην*, in Pal. *περδάνη* scriptum. Si ita est, nescio synizesin poeta, an insuetam correptionem praetulerit.

44. Ven. *καλλιωναΐζαον.* Laur. *καλλιωναιζαον*, deinde ambo *διῆλθεν.* Pal. edd. vett. *καλλίον' ἴζαον δῆθεν.* Ilgenii coniecturae, *κλαίων, αἰάζων δ' ἦλθεν*, et novissimorum editorum *αἴλινον αἰάζων δ' ἦλθεν* obstat non eleganter adiectum alterum participium *ἀποπρολιπών*, quod quum aliquem accusativum requirere videatur, praestaret quod Heinrichio in mentem venit *καλλίναον ποταμόν*, nisi longius ab litterarum vestigiis recederet. Permirum vero, quod partem corruptae scripturae tueri videtur Hesychius, apud quem hae nimium quantum diversae eiusdem vocis interpretationes prostant: *αἰζαόν, τὴν μέσην ὥραν*, et *αἰζάων, ὀρῶν ὑψηλῶν.* Poterunt haec tamen in concordiam adduci, quum, si *αἰζάων* recte interpretatus est grammaticus, veri simile sit, quae ad *αἰζαὸν* adscripsit, ab librariis corrupta esse ex *τὴν μετέωρον.* Fuerit ergo, si etiam accentui aliquid apud Hesychium tribuendum est, adiectivum *αἰζαός*, ex-

ἄκρην ἐς Κολοφῶνα· γόων δ' ἐνεπλήσατο βίβλους,
    ἱράς, ἐκ παντὸς παυσάμενος καμάτου.
Λέσβιος Ἀλκαῖος δὲ πόσους ἀνεδέξατο κώμους,
    Σαπφοῦς φορμίζων ἱμερόεντα πόθον,
γιγνώσκεις· ὁ δ' ἀοιδὸς ἀηδόνος ἠράσαθ' ὕμνων,
    Τήϊον ἀλγύνων ἄνδρα πολυφραδίῃ.
καὶ γὰρ τὴν ὁ μελιχρὸς ἐφωμίλησ' Ἀνακρείων,
    στελλομένην πολλαῖς ἄμμιγα Λεσβιάσιν.
φοίτα δ' ἄλλοτε μὲν λείπων Σάμον, ἄλλοτε δ' αὐτὴν
    οἰνηρὴν δοῦριν κεκλιμένην πατρίδα,

---

celsum significans, mutatoque accento substantivum *αἴζαον*, vertex montis, similiter ut ex *αἰπὺς* dictum est oppidum Messeniae *Αἶπυ*. Haec quamvis incerta, tamen monent ne temere expellamus illud *αἴζαον* ex Hermesianactis versu. Certe suspicari licet, sic ab eo scriptum esse: *Τμώλιον αἴζαον δ' ἦλθεν ἀποπρολιπών*. Egregie cum his concinunt Strabonis verba lib. XIII. p. 928. B. (625. Casaub.) *ὑπέρκειται δὲ τῶν Σαρδέων ὁ Τμῶλος, εὐδαῖμον ὄρος, ἐν τῇ ἀκρωρείᾳ σκοπὴν ἔχων καὶ ἐξέδραν λευκοῦ λίθου, Περσῶν ἔργον, ἀφ' οὗ κατοπτεύεται τὰ κύκλῳ πεδία.*

45. Scripsi *ἄκρην*. Ven. Laur. *ἄκρον*. Pal. cum edd. *ἄκραν*.

47. Recte Mitscherlichium ad Hom. h. Cer. p. 225. emendasse puto *ἀνεδείξατο*, *dedicavit.*

49. Invenustissime Ruhnkenius, distinctione posita, *ὕμνων* cum *πολυφραδίῃ* iungi voluit. Cod. Ven. *ὑμνῶν*.

51. Edd. *Ἀνακρείων*. MSS. *Ἀνακρέων*, quod praeferrem, si *ἐφωμίλησεν* plene scriptum invenirem. Valde enim insolenter penultima sub ictu versus producitur, et facillime id evitare potuerat poeta, si scripsisset, *καὶ γὰρ τὴν ὁ μελιχρὸς Ἀνακρείων ἐφίλησεν.*

52. *Στελλομένην*, ne quis *στεργομένην* coniiciat, exquisitiora amans poeta dicere videtur *τὴν μεταπεμπομένην*, ad quam multa miserit carmina Anacreon.

54. Edd. vett. et ut videtur etiam codices MSS. praeter Pal. in quo est *δοῦχιν*, habent *δοῦριν*, quod Casaubonus in *δουρὶ* mutavit. At neque hoc propter metrum ferri potest, nec, si quis *δούρει* scribat, sicut *δόρει* dicitur, facile inveniat, quo id exemplo defendi possit. Sed praestat tamen altero, quod nullo pacto admittendum.

Λέσβον ἐς εὔοινον· τὸ δὲ μυρίον εἴςιδε Λέκτον
πολλάκις Αἰολικοῦ κύματος ἀντιπέρας.
Ἀτθὶς δ' οἷα μέλισσα πολυπρήωνα κολώνην
λείπουσ' ἐν τραγικαῖς ᾖδε χοροστασίαις
Βάκχον καὶ τὸν ἔρωτ' ἀγειραιθειαρειδος . .
. . . . Ζεὺς ἔπορεν Σοφοκλεῖ.
φημὶ δὲ κἀκεῖνον τὸν ἀεὶ πεφυλαγμένον ἄνδρα
καὶ πάντων μῖσος κτώμενον ἐκ συνοχῶν

---

55. Libri *τὸ δὲ μυρίον*. Casauboni inventum, *τὸ δὲ δὴ ῥίον* nimis facilem a viris doctis assensum impetravit. Certissimum est, Hermesianactem dedisse, *τὸ δ' ὁμούριον εἴςιδε Λέκτον*.

57. Libri *αὖθις* et *πολυπρίωνα κοδώνην·* Lennepius *πολυπρήωνα Κολωνόν*. Ruhnkenius *Ἀτθὶς* et *κολώνην*.

59. Codd. Ven. et Laur. *ἀγειραιθειαρειδος*. Pal. et vett. edd. *ἀγεῖραιθ' ἀρειδὸς*. Vix credibile est, Lennepii suspicionem, latere in his nomen Theoridis, quam Sophocli iam seni amatam esse Athenaeus testatur p. 592. A. B. Ruhnkenio parum probabilem visam esse, ut adeo post hoc distichon aliud, quo nominatim appellaretur Theoris, omissum esse putaverit. Quum Sophocles propter suavitatem carminum apis vocitatus sit, patet *οἷα* non ad *Ἀτθὶς μέλισσα* referendum esse, ut sit *Atticae apis instar*, sed coniungi verba debere hoc modo, *οἷα ᾖδε Βάκχον*. Itaque recte Schweighaeuserus in iis quae exciderunt verbum quale est *γιγνώσκεις* vel *οἶσθα* positum fuisse iudicavit, motus similibus locis v. 49. 73. 75. Veri simile est hos versus ad hunc fere modum scriptos fuisse:

Ἀτθὶς δ' οἷα μέλισσα, πολυπρήωνα Κολωνὸν
λείπουσ', ἐν τραγικαῖς ᾖδε χοροστασίαις
Βάκχον, καὶ τὸν ἔρωτ' ἀνέγειρε Θεωρίδος, . .
. . . . . . Ζεὺς ἔπορεν Σοφοκλεῖ.

Lacuna quid continuerit, plane incertum: sed tamen, opinor, aut, cuiusmodi quid suspicatus est Ilgenius, *arte ab Iove accepta*, ut *τεχνοσόφῳ φρενί, τήν*, ut de senectute, aut *καὶ γεραιῷ γὰρ ἐρᾶν*, utrumvis, si in fine hexametri *οἶσθα* fuit.

62. Quod in libris est, *καὶ πάντων μῖσος κτώμενον ἐκ συνοχῶν*, ego quidem sic corrigendum puto: *καὶ σπανίων μῖσος κτώμενον ἐκ συνό-*

πάσας ἀμφὶ γυναῖκας, ὑπὸ σκολιοῖο τυπέντα
τόξου, νυκτερινὰς οὐκ ἀποθέσθ᾿ ὀδύνας.
ἀλλὰ Μακηδονίης πάσας κατενίσσατο λαύρας
Αἰγείων μέθεπεν δ᾿ Ἀρχελέω ταμίην,
εἰςόκε . . δαίμων Εὐριπίδη εὕρετ᾿ ὄλεθρον,
ἀμφὶ βίου στυγνῶν ἀντιάσαντι κυνῶν.

δων. Moschopulus in Vita Euripidis: *σκυθρωπὸς δὲ τὸ ἦθος ἦν καὶ ἀμειδὴς καὶ φεύγων τὰς συνουσίας· ὅθεν καὶ μισογύνης ἐδοξάσθη.*

66. Librorum scriptura, *Αἰγείων*, si accentu mutato *Αἰγειῶν* reponatur, iungaturque ea vox cum praecedentibus verbis, per se nihil habet, quod improbari possit, siquidem urbs Aegea Macedonici regni sedes fuit. Non inepte tamen critici, quoniam caeterorum amicas eruditorum hominum omnes nominatim poeta memorat, hic quoque mulieris nomen, quam Euripides amaverit, latere sunt suspicati. Sed id quale fuerit, quis certo dicat? In Vita Moschopuli haec tantum relata sunt: *ἕτεροι δὲ ἱστόρησαν, οὐχ ὑπὸ κυνῶν, ἀλλ᾿ ὑπὸ γυναικῶν αὐτὸν διασπασθῆναι, πορευόμενον ἀωρὶ πρὸς Κράτερον τὸν ἐρώμενον Ἀρχελάου. καὶ γὰρ σχεῖν αὐτὸν καὶ περὶ τοὺς τοιούτους ἔρωτας. οἱ δέ, πρὸς τὴν γαμετὴν Νικοδίκου τοῦ Ἀρεθουσίου.* Eadem apud Suidam prostant, ubi hic Nicodicus Nicodemus vocatur.

67. MSS. *εἰςόκε δαίμων.* Edd. inter has voces *τοι* inserunt. Quod servans Porsonus *Εὐριπίδη* vocativo casu scribi volebat. Idque omnino et elegantius est, quam si quis scribi vellet *εἰςόκε τις δαίμων Εὐριπίδη*, et, nisi fallor, etiam rectius propter verbum medium *εὕρετο*, quod praebent codd. Ven. et Laur. pro Pal. et editionum scriptura *εὗρεν*. Caeterum severioris grammaticae ratio *εἰςότε* potius, quam *εἰςόκε* requirit. Permultis tamen locis apud recentiores poetas *εἰςόκε* cum indicativis praeteritorum constructum invenitur, ut iure dubitari possit, librariisne imputari ea scriptura debeat, an male Homeri usum interpretatis Alexandrinis grammaticis.

68. Languet *ἀμφὶ βίου*, etiam si de vita luctatum cum canibus dici Euripidem credas. Quare *Ἀμφιβίου* scriptum fuisse puto. Moschopulus eum hominem Lysimachum vocat.

ἄνδρα δὲ, τὸν Κυθέρηθεν ἀνετρέψαντο τιθῆναι
Βάκχου καὶ λωτοῦ πιστότατον ταμίην
Μοῦσαι, παιδευθέντα Φιλόξενον, οἷα τιναχθεὶς
ὠρυγῇ ταύτης ἦλθε διὰ πτόλεως,
γιγνώσκεις, αἴουσα μέγαν πόθον, ὃν Γαλατείης
αὐτοῖς μηλείοις θῆκαθ' ὑπὸ προγόνοις.
οἶσθα δὲ καὶ τὸν ἀοιδόν, ὃν Εὐρυπύλου πολιῆται
Κῷοι χάλκειον θῆκαν ὑπὸ πλατάνῳ,
Βιττίδα μολπάζοντα θοήν, περὶ πάντα Φιλητᾶν
ῥήματα καὶ πᾶσαν ῥυόμενον λαλιήν.

---

69. Non plane contemnendum, quod habet Laur. *ἄνδρα τε.* Eodem versu Athenaei edd. *ἀνετρέψαντο.* Ex codd. nihil enotatum. Ruhnkenius tacens dedit, quod iam Latinus interpres expresserat, *ἀνεθρέψαντο.* Interpretes *τὸν* pro *ὃν* dictum putant. Elegantius scriberetur, *ἄνδρα δὲ τὸν Κυθέρηθεν, ὃν ἐθρέψαντο.*

71. Non recte intellexerunt interpretes hoc distichon, quantum ex eorum adnotationibus colligi potest. *Παιδευθέντα* significat *castigatum:* respicit enim poeta poenam, qua affectus a Dionysio fuerat Philoxenus: unde ille *τιναχθείς*, vehementer commotus, *ὠρυγῇ*, magno cum eiulatu per urbem Colophonem transiit, quum se in patriam Cythera reciperet.

73. Libri MSS. *γιγνώσκει καὶ οὖσαν μέγαν.* Edd. vett. *καὶ οὖσαμέγαν* vel *καίουσα μέγαν.* Emendavit Ruhnkenius. Alloquitur poeta Leontium, amicam suam, cui hoc carmen scriptum est.

74. Libri *μηλίοις.* Correxit Heringa, male tamen interpretans. Tibicina illa fuit, amata Dionysio, ut ex Athenaeo p. 6. 7. compertum habemus. Eam Hermesianax dicere videtur primum oves pavisse, eoque iam tempore amore incendisse Philoxenum.

77. Libri *Βιττίδα.* Id quum Graecum nomen esse docuit Ruhnkenius, non refutavit Scaligerum, qui Ovidii duobus locis adductus *Βαττίδα* scribendum censuit. Non est enim credibile, nomen, quod ex ipsius Philetae carminibus notum esset, ab aliis aliter esse scriptum. Itaque nisi in Ovidii locis peccasse librarios ostendetur, corrigendus erit Hermesianactis versus.

78. Scribendum videtur *τρυόμενον.*

οὐδὲ μὲν οὐδ' ὁπόσοι σκληρὸν βίον ἐστήσαντο
　　ἀνθρώπων, σκολιὴν μαιόμενοι σοφίην,
οὓς αὐτὴ περὶ πικρὰ λόγοις ἐσφίγξατο μῆτις
　　καὶ δεινὴ μύθων κῆδος ἔχουσ' ἀρετή,
οὐδ' οἳ δεινὸν ἔρωτος ἀπεστρέψαντο κυδοιμὸν
　　φαινόμενον, δεινὸν δ' ἦλθον ὑφ' ἡνίοχον.
οἵη μὲν Σάμιον μανίη κατέδησε Θεανοῦς
　　Πυθαγόρην, ἑλίκων κομψὰ γεωμετρίης
εὑρόμενον, καὶ κύκλον, ὅσον περιβάλλεται αἰθήρ,
　　βαιῇ ἐνὶ σφαίρῃ πάντ' ἀποτασσόμενον.

---

80. Perelegans est et nescio an vera Heinrichii coniectura *σκοτίην*.

81. *Αὐτὴ* vix erit qui pro sano habeat. Scribendum puto *αὐή*, *quos anhelans cura disputando de rebus amoris macilentos reddidit.* *Πικρὰ* vel amori opposita, vel acuta intellige, ut Platoni *πικρὸς ἔρως* dictus, si sic scripsit, apud Athen. p. 589. C.

82. Pal. et edd. *κῦδος*. Cod. Ven. *κῆδος*, quod ego quidem non dixerim male scriptum, ut Ruhnkenio visum propter illud Theonidis v. 900. *κυδίστην ἀρετὴν τοῖς συνιεῖσιν ἔχει.* Hic quoque verba ille comparavit, de mente consilioque scriptorum securus. Certe non minus apte, nisi aptius etiam curam in dicendo suam ponens, quam gloriam dicendi nacta exsangues reddere sophistas dicitur gravis illa virtus.

83. Codd. Ven. Laur. *οὐδ' οἶδεν ὃν.* Pal. *οὐδ' οἱ δὲ τόν.* Ald. *οὐδ' οἳ δεινόν.* Id usui epicae dictionis congruum, ut apud Homerum, *οὐδὲ μὲν οὐδ' οἳ ἄναρχοι ἔσαν.* Itaque male Westonus, *οὐδ' οἶδ' αἰνόν*, quod probabat Porsonus. Deinde Ven. et Laur. *ἀπεστρέψαντο.* Sed quum pateat, non dici illos non aversatos esse bellum Amoris, sed propulsare nequivisse, probabilior est Pal. et edd. vett. scriptura, *ἀπετρέψαντο.*

84. Scripsisse poetam puto, *φθανόμενοι δεινὸν δ' ἦλθον ὑφ' ἡνίοχον.* Id aptissimum praegressis.

88. Vulgo *βαιῇ τ' ἐν σφαίρῃ.* Quod servans Hemsterhusius eleganter coniecit *πάντ' ἀπομασσόμενον.* Servari posse videtur *ἀποτασσόμενον*, quod proprie est *distribuentem.* Sic eo verbo usus Diophantus in Brunckii Anal. T. II. p. 307. Initio versus codices *βίης ἐν.* Recte Dindorfius *βαιῇ ἐνὶ σφαίρῃ.*

οἴῳ δ᾽ ἐχλίηνεν, ὃν ἔξοχον ἔχρη Ἀπόλλων
ἀνθρώπων εἶναι Σωκράτη ἐν σοφίῃ,
Κύπρις μηνίουσα πυρὸς μένει· ἐκ δὲ βαθείης
ψυχῆς κουφοτέρας ἐξεπόνησ᾽ ἀνίας,
οἰκί᾽ ἐς Ἀσπασίης πωλεύμενος· οὐδέ τι τέκμαρ
εὗρε, λόγων πολλὰς εὑρόμενος διόδους.
ἄνδρα Κυρηναῖον δ᾽ εἴσω πόθος ἔσπασεν Ἰθμοῦ
δεινός, ὅτ᾽ ἀπιδανῆς Λαΐδος ἠράσατο
ὀξὺς Ἀρίστιππος, πάσας δ᾽ ἠνήνατο λέσχας
φεύγων οὐδαμένον ἐξεφόρησε βίῳ.

---

89. Heringae debetur *ἐχλίηνεν ὃν* pro *ἐχλειημένον*, Porsono autem reliquorum emendatio, quae in codd. Ven. Laur. sic scripta sunt, *ἐχρῆν πολλῶν δ᾽ ἀνθρώπων εἶναι*, in Pal. et edd. vett. *ἐχρῆν * εἶναι πολλῶν δ᾽ ἀνθρώπων*.

92. Codd. Ven. Laur. *κουφοτέρας*. Pal. edd. vett. *κουροτέρας*. *Ἐξεπόνησε* non mutaverim propter insolentius addita *ἐκ βαθείης ψυχῆς*. Nam quum ex profunda mente leviores curas elaborasse Socrates dicitur, in his eum curis mentem suam, alias in rebus gravissimis occupatam, exercuisse significat poeta.

94. Recte libri *λόγῳ*. Hoc enim dicit poeta, non potuisse facto finem invenire Socratem, quum tamen verbis ubique se expedire didicisset. Non male legeretur, *οὐδέ τι τέκμαρ εὗρ᾽ ὁ λόγῳ πολλὰς εὑρόμενος διόδους*.

95. Libri MSS. omittunt *δ᾽*. Ex quo apparet, veram scripturam esse, quam etiam alia commendant, *ἄνδρα δὲ Κυρηναῖον ἔσω πόθος ἔσπασεν Ἰθμοῦ δεινός*. *Δεινὸς* correctio est Ruhnkenii pro *δεινόν*. Sed idem quod *ἀπιδανῆς* mutari voluit in *εὐπιθάνης*, recte monuit Schweighaeuserus, contrarium dicendum fuisse. Scribendum *ἀπιθάνης*, non quod Aristippus eam magna pecunia conduxerit, sed quod florida aetate difficilis aditu fuit, de qua re scriptum apud Athenaeum XIII. p. 570. B. C. 585. D.

98. Hic quoque Ruhnkenius, quum *ἠνήνατο φεύγων* coniungebat, Oppiani usus verbis Cyneg. III. 375. *εἰ δὲ κ᾽ ἀνηναμένη φεύγῃ φιλοτήσιον εὐνήν*, non cogitavit, frigidius apud Hermesianactem additum fore

φεύγων. Quae sequuntur, corruptissime in libris scripta, οὐδαμένον ἐξεφόρησε βίω, in his vix dubitari potest, quin partem veri viderit Porsonus, quum coniecit ἐξ Ἐφύρης ἐβίω. Primam ille vocem non attigit. Quam enim Riglerus et Axtius ei coniecturam tribuerunt, Ilgenii est. Quid res exigat, non obscurum videtur. Aeginam enim cum Laide petere consueverat Aristippus, teste Athenaeo p. 588. E. Ἀρίστιππος δὲ κατ' ἔτος συνδιημέρευεν αὐτῇ ἐν Αἰγίνῃ τοῖς Ποσειδωνίοις. Nec solo id Neptuniorum tempore factum esse, idem Athenaeus indicat p. 544. D. διέτριβε δ' ὁ Ἀρίστιππος τὰ πολλὰ ἐν Αἰγίνῃ τρυφῶν. Hinc litterarum vestigia sequenti facilis se offert coniectura: φεύγων εὐλιμένων ἐξ Ἐφύρης ὁρίων.

Descriptis iam a typographo hisce adnotationibus venit in manus nostras censura novissimae editionis in Diariis litterariis Halensibus fol. 204. in qua quaedam similia nostris invenimus: de caeteris cur dissentiamus, quoniam exponere serum est, coniiciendum lectoribus relinquimus.

Haec praefati sumus indicendae orationi, qua die XV. Sept. hora IX. memoria celebrabitur Io. Avg. Ernestii, viri quondam apud nos omni laudis genere florentissimi. Cuius quum summa fuerint atque innumerabilia quum in Academiam nostram tum in litteras merita, eorum meritorum partem eam, quae ad iurisprudentiae studium spectat, explicabit vir clarissimus et doctissimus, Aemilius Ferdinandus Vogel, M. LL. M. et Phil. D. cuius de eo argumento orationem ut RECTOR ACADEMIAE MAGNIFICVS, PRINCIPES CELSISSIMI, COMITES ILLVSTRISSIMI, VTRIVSQVE REIPVBLICAE PROCERES GRAVISSIMI, COMMILITONES GENEROSISSIMI et HVMANISSIMI, frequentes faventesque audire velint, tum propter Ernestium, cuius semper nobis sancta esse debet memoria, tum oratoris caussa, quem et ingenium et doctrina et vitae probitas maximopere commendant, ea qua par est observantia rogamus.

P. P. Dom. XV. p. F. SS. Trin. a. cIↄIↄcccxxviii.

3 0112 115882638